

EL NOU CONVENI DEFENSIU PERMET UN ACOSTAMENT HISPANO-AMERICÀ

Relacions perilloses

El conveni defensiu firmat recentment entre Espanya i EUA impedeix al govern preguntar el tipus d'armament introduït per les forces americanes al territori espanyol. A canvi, es redueix en un 35% la presència de tropes d'EUA. En total, 8 anys per enfortir les relacions Bush-González.

Josep M. Sanmartí (Madrid)

El govern acaba de firmar el nou conveni defensiu amb els EUA sense que l'opinió pública conegui exactament el seu text. Aquest no serà publicat fins que sigui tramès a les Corts Generals per a la seva ratificació, cosa de la qual ningú no dubta. Això no obstant, de les explicacions donades fins ara pels portaveus governamentals ja se sap que definitivament la introducció i emmagatzemament d'armes nuclears i convencionals en territori espanyol quedarà supeditat a l'autorització del govern de torn. En virtut del conveni, el govern espanyol es compromet a no preguntar el tipus d'armament que portin els vaixells i els avions de combat que entrin dins l'espai aeri o naval espanyol. Dit d'una altra manera, que es confirmen totes les sospites i denúncies que s'havien anat formulant al llarg de les negociacions entre Espanya i els EUA.

En canvi, el conveni comporta una reducció del 36% de les forces americanes destacades a l'estat espanyol, és a dir, que els 12.545 americans quedaran reduïts a 8.078, sense comptar els 72 caçabombarders F-16 que hauran de sortir de la base de Torrejón de Ardoz (Madrid). El conveni també enforteix el comandament espanyol de les bases i la supeditació de les tropes americanes a la legislació penal i fiscal espanyola. En aquest sentit, queda clar que cada part comunicarà a l'altra les seves accions i les maniobres. El conveni perd tots els capítols referits a la cooperació econòmica, cultural i científica i es limita als afers defensius estrictament. L'altra cooperació serà negociada a part. El conveni tindrà 8 anys de vigència, en lloc dels 5 dels acords precedents.

La signatura del conveni és un respir important per al govern espanyol, que es veia abocat a una difícil situació diplomàtica per culpa dels dubtes d'última hora dels americans. Entre al-

Gonzalez ¿líder europeu?

tres conseqüències, l'entesa amb Washington ha comportat l'ingrés d'Espanya a la UEO, un club defensiu que, per cert, manté unes posicions més radicals i dures que no la mateixa OTAN, el seu organisme-mare. Però sobretot, al govern espanyol l'angoixava la idea de presidir la CEE i d'estrenar la nova administració Bush amb un plet d'aquesta envergadura entre cames. No era res de nou, però els diplomàtics espanyols han reconegut ara que el nivell de tensió entre Washington i Madrid per aquesta causa ha estat a vegades altíssim. Solament aquesta pressa hauria justificat les concessions fetes, si bé el govern assegura que en aquest conveni no hi ha cap retrocés en comparació amb l'acord del 1982.

La qüestió és que ara Felipe González podrà assumir el seu paper de líder europeu sense haver de passar pel despatx del secretari d'Estat a discutir de peles, de soldats, d'avions o d'impostos. Una de les altíssimes missions que s'ha proposat el primer ministre per al pròxim semestre consisteix a intentar un acostament entre els EUA i la CEE, que sostenen unes relacions comercials i a vegades també polítiques molt tenses. L'afer d'Arafat a l'ONU ho demostra clarament, i també els intents europeus de participar amb veu i vot en les negociacions de desarmament que mantenen els americans i els soviètics.

Al mateix temps, Felipe González ha pogut felicitar George Bush sense reserves per la seva victòria electoral. Felipe González i George Bush es coneixen força bé i a més a la Moncloa

Michael Dukakis, pro-hispànic, però perdedor.

apliquen allò de més val boig conegut. Michael Dukakis, inicialment el favorit de l'administració espanyola entre altres raons perquè parla castellà, va fer una campanya massa proteccionista per al comerç mundial. Havent fet les paus, ara el govern espanyol i el nou gabinet americà es podran entendre mi-

llor que mai sobre la base del conveni acabat d'estrenar. Millor que han anat les relacions amb l'administració Reagan, que començaren amb un gest insolidari el 23-F, continuaren amb les giragonses espanyoles sobre l'OTAN i acabaren amb una duríssima negociació del conveni. □

L'EXÈRCIT, CADA DIA MÉS LLUNY DE TEJERO I MILANS DEL BOSCH

La mà innocent d'un comandant gallec

Amb la concessió de llibertat provisional al general Torres Rojas i l'informe favorable a l'indult d'Alfonso Armada dictat pel Tribunal Suprem, el govern està a punt de posar punt i final a l'afer del 23-F. Fetes les paus amb el sector més dretà de l'exèrcit, l'executiu queda ara amb les mans lliures per a pactar amb ETA.

Josep M. Sanmartí (Madrid)

És molt possible que en el moment d'aparèixer aquestes ratlles l'ex-general Alfonso Armada, condemnat a 26 anys de presó per la seva participació en l'intent de colp d'estat del 23 de febrer de 1981, ja sigui a casa seva amb el perdó a la butxaca. I si no hi és, hi anirà aviat. Tot està preparat perquè el govern liquidi les seqüeles més aspres d'aquell lamentable episodi i enterrí l'afer d'una vegada. Políticament ho necessita per fer les paus amb el sector més dretà de l'exèrcit i sobretot per tenir les mans lliures en el cas que hagi de negociar i pactar alguna cosa amb ETA. La llibertat provisional atorgada al general José Torres Rojas, condemnat a 12 anys, fou el primer pas per enllestir definitivament el 23-F.

El ministre de Defensa, Narcís Serra, un polític amb una reconeguda astúcia, va tenir la paciència d'esperar que el poder judicial li dugués a terme la meitat de la jugada, la primera meitat i per això la més difícil. Alliberats la resta de condemnats, el govern havia de resoldre els 4 últims casos, que resultaven els més complicats: Jaime Milans del Bosch, Alfonso Armada, José Torres i Antonio Tejero. L'ex-general Armada havia demanat quatre vegades l'indult i els mateixos jutges li havien dit que no, sense que el govern s'hagués hagut de mullar públicament. També li fou rebutjada la llibertat provisional amb arguments de tipus legal.

Però el 16 de novembre passat la Sala Quinta del Militar del Tribunal Su-

Armada, ben aviat a casa.

prem canvià de parer i va informar favorablement i sense discrepàncies sobre la cinquena petició d'indult, i la petició va passar al Ministeri de Defensa perquè la dugués al consell de ministres, que és qui ha de decidir aquestes coses. Tècnicament, el govern podria rebutjar aquesta petició, políticament no pot.

El precedent de Torres Rojas

Amb l'informe del Suprem damunt de la taula, el govern havia de prendre la iniciativa final. Però heus aquí que mentre es complien alguns tràmits burocràtics, els jutges van fer un altre favor a l'executiva. Van deixar en llibertat provisional el general Torres Rojas. □

En aquest cas les raons eren purament tècniques, és a dir, que havia complert més de la meitat de la seva condemna, que estava malalt, sobretot de la vista i de la columna dorsal, i que ja havia fet 70 anys al mes d'octubre. Amb aquestes dades i sense l'oposició del fiscal, el jutge militar de vigilància penitenciària de la Corunya, ordenà que el deixessin en llibertat de seguida. Un obscur comandant gallec, José Rodríguez Sineiro, solucionava així una difícil papereta al govern i a la cúpula judicial.

Amb el precedent de Torres Rojas a la mà, el govern ho té fàcil per indultar Alfonso Armada i desviar les possibles crítiques dels que no han perdut la memòria ni la por al poder militar: són els jutges els que han mostrat el camí. Tant se val que Narcís Serra s'hagués compromès verbalment amb alguns capitans generals a liquidar l'afer, ara és el poder judicial que haurà d'assumir la responsabilitat de la decisió. Perfecte.

Que Antonio Tejero i Jaime Milans del Bosch continuïn en presó no té massa rellevància política. Milans del Bosch, que compleix la seva condemna al penal del Ferrol, ha anat perdent el seu prestigi anterior a causa de la seva intransigència. Quan la immensa majoria de generals ha acceptat finalment el sistema, el sistema atlantista naturalment, l'actitud irreductible de Milans del Bosch no els deixa massa còmodes, i se'n desmarquen. Milans ja està fent una guerra particular i escassament connectada amb la realitat militar, molt més acostada a la situació d'Armada i de Torres Rojas. Ningú, llevat dels sectors més ultradretans que també desagraden l'alt comandament, traurà la cara per Milans del Bosch.

Pel que fa a Antonio Tejero, té una mala peça al teler. Desacreditat com a estrateg, mal vist pels seus companys de condemna i desprestigiat per les seves suïcides aventures polítiques amb els nuclis més arrossegats de la dreta ultramontana, no s'ha alçat ni una sola veu per demanar alguna mesura de gràcia.

Aquest episodi compensa l'indult concedit als antics militars de la UMD, una promesa electoral del PSOE. I ara l'exèrcit ja no pot argumentar greuges corporativistes comparatius d'«aquell sí, aquest no». Ja aparegueren quan s'aplicà un programa de reinseriment d'etarres peneditos. A més, el govern tindrà les mans lliures per si ha d'entaular converses amb ETA. Si pot perdonar uns colpistes, ¿per què no ha de poder dialogar amb terroristes de cara a la pacificació del país? □